

Hoorzitting december 2013 *mondelinge bijdrage MKollenveld.*

Ik wil het graag hebben over de vraag in hoeverre de rekentoets kan bijdragen aan het verbeteren van de rekenvaardigheid.

We hebben een lange periode achter de rug waarin rekenen relatief minder belangrijk werd gevonden, op de pabo, in het basis onderwijs en ook in het voortgezet onderwijs zagen we een terugtrekkende beweging: vakken waarin traditiegetrouw veel werd gerekend zoals economie en natuurkunde gingen dat steeds minder doen. Logisch dat leerlingen dus minder vaardig zijn geworden, en ook terecht dat we nu proberen dat weer op peil te brengen.

Maar als de oorzaak in het systeem ligt, moet de oplossing daar volgens ons ook worden gezocht. Dat is ook onze duurzame oplossing die we al eerder in een brief aan de staatssecretaris hebben voorgesteld: Versterk het systeem zodat we weer op een ouderwets peil uitkomen.

Zo'n toets aan het eind, met ernstige consequenties, zonder dat het voorafgaand onderwijs op orde is, voelt onrechtvaardig. We vinden principieel dat de leerling niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor de kwaliteit van het genoten onderwijs.

In het basisonderwijs is die weg van geleidelijkheid wel gekozen, in het voortgezet onderwijs niet. We hebben indertijd gepraat als Brugman, maar vergeefs, zowel minister als Kamer wilde de korte klap, in korte tijd repareren wat in die 10 15 jaar verloren was gegaan.

Begrijpelijk vanuit de gedachte dat het zou gaan om ophalen van weggezakte kennis, die je met wat stevig oefenen wel weer onder de knie zou kunnen krijgen.

Maar ik denk dat we ons daarop ernstig hebben verkeken, je kunt veel zeggen over de toets, en over de wijze van afnemen, daar is zeker nog wel winst te boeken, maar er zit nog wel een erg groot gat tussen de resultaten en wat je zou willen. De sommetjes van de toets zien er niet afschrikwekkend uit, maar toch kunnen onze leerlingen het massaal niet. Dat is geen onwil, maar onvermogen. Het probleem is dus duidelijk, de vraag is hoe nu verder?

Ik vraag me af of we de rekenvaardigheid in bredere zin wel verbeteren met wat we nu doen: veel oefenen en toetsen en oefenen en toetsen, volstrekt gericht op de toets. En ook nog als geïsoleerde vaardigheid binnen rekenlessen.

En dat dan niet onder begeleiding van bekwame en bevoegde docenten op het gebied van rekenachterstanden, want die docenten zijn er niet in het vo. En het is ook nog zeer de vraag of de wiskundedocent als redder in de nood die kennis wel heeft. Het stuk dat ik u heb toegestuurd van onze werkgroep havo/vwo gaat daarover, is de wiskundedocent voldoende toegerust? Het antwoord is: niet a priori.

De huidige reparatiestand op school is hap snap, niet toereikend en niet duurzaam, rekenen in de school is nu van niemand.

We hebben nu een jaar of 5 ingezet op de toets, we weten nu dat het allemaal niet zo simpel is. Laten we de komende jaren inzetten op het versterken van het systeem door het rekenen stevig in te bedden in alle vakken waarin dat kan. Dan rekt de leerling door de dag heen in de context van het vak en op het niveau van het vak. Het lijkt me sterk dat dan na afloop (met rekenvaardigheid in de examenprogramma's) essentiële vaardigheden blijken te zijn gemist. En dan is het rekenen in de school van ons allemaal.

Marian Kollenveld